

Anders Moberg, Controller
Tel. 072-9658138
E-post: anders.moberg@hylte.se

Omsorgsnämnden

Tjänsteskrivelse – Ekonomisk uppföljning prognos 1

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden har tagit del av prognos 1 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Helårsprognos grundas på utfall till och med mars månad 2023, utifrån det ekonomiska uppföljningsmaterial som kan komma att presenterats och i dagsläget kända förutsättningar.

Omsorgsnämndens utfall för perioden januari till mars visar en negativ avvikelse mot budget med 4 735 tkr.

Helårsprognosen uppvisar en negativ avvikelse med 8 000 tkr.

Ekonomisk konsekvens av beslutet

Beslutet har ingen ekonomisk påverkan.

Handlingar i ärendet

Ärendebeskrivning Prognos 1 2023 inkl. investeringar
Uppföljning och redovisning ekonomi – Prognos 1 2023

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Ekonomienheten

Jörgen Lövgren
Omsorgschef

Anders Moberg
Controller

Driftsredovisning

Nettokostnad per verksamhet (3 positioner) prognos 2023, tkr

Verksamhet	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023	Avvikelse i %	Föregående avvikelse
Omsorgsnämnden	533	533	0	0,0%	
Vård och omsorg SOL och HSL (exkl ext plac)	133 343	144 943	-11 600	-8,7%	
Insatser enl LSS och SFB (exkl ext plac och pers ass)	25 237	26 747	-1 510	-6,0%	
Förebyggande verksamhet	7 512	6 512	1 000	13,3%	
Kontorsövergripande	21 780	21 980	-200	-0,9%	
Summa	188 405	200 715	-12 310	-6,5%	0
Externa placeringar enl SOL och HSL	2 535	1 335	1 200	47,3%	
Externa placeringar enl LSS och SFB	6 826	4 626	2 200	32,2%	
Personlig assistans LSS	13 286	12 376	910	6,8%	
Total	211 052	219 052	-8 000	-3,8%	0

Nettokostnad per verksamhet (3 positioner) utfall jan-mars 2022, tkr

Verksamhet	Budget jan-mars 2023	Utfall jan-mars 2023	Avvikelse jan-mars 2023	Föregående avvikelse
Omsorgsnämnden	133	159	-26	
Vård och omsorg SOL och HSL (exkl ext plac)	31 765	38 305	-6 539	
Insatser enl LSS och SFB (exkl ext plac och pers ass)	6 150	6 391	-241	
Förebyggande verksamhet	1 831	1 958	-127	
Kontorsövergripande	5 176	4 524	652	
Summa	45 056	51 338	-6 282	0
Externa placeringar enl SOL och HSL	634	314	320	
Externa placeringar enl LSS och SFB	1 706	1 074	632	
Personlig assistans LSS	3 265	2 670	595	
Total	50 661	55 395	-4 735	0

Tilläggsbudget/ombudgeteringar	TB 2023	OMB 2023
Justering kap.kostn och hyror enl delegationsbeslut	2 718	
§217 (2022 KS0382) "Ombudgetering från KFN till ON - Kontaktpersoner"	187	
Total	2 905	0

Investeringsredovisning

Per investeringsprojekt, tkr

Investeringsprojekt	Basbudget 2023	Tilläggs-budget	Ombudgetering	Budget 2023	Utfall jan-mars 2023	Prognos 2023	Avvikelse prognos 2023
Raminvestering	400			400	114	400	0
Inv.proj 193 Utrustning kort.bo LSS	600			600	181	600	0
Inv.proj 572 Larm SäBo	1 350			1 350	367	1 350	0
Summa	2 350	0	0	2 350	662	2 350	0

Tilläggsbudget/ombudgeteringar	TB 2023	OMB 2023
Summa	0	0

Prognos 2023 Omsorgsnämnden efter 3 månader - ärendebeskrivning

Inledning/Övergripande kommentarer

Den demografiska utvecklingen samt god och nära vård (GNV)-reformen påverkar omsorgsnämndens (ON) verksamheter allt mer. ON ser allt färre utbildade på arbetsmarknaden, allt färre på arbetsmarknaden i stort samt allt fler omsorgstagare/patienter med allt större behov av avancerad omsorg samt hälso- och sjukvård.

Demografiska utvecklingen samt GNV-reformen leder även till en allt mer ansträngd ekonomisk situation. Lägsta möjliga bemanningsnivå är upprättad. Ett fungerande samarbete har lett till ett effektivt resursuttag där samtliga medarbetare fullt ut har fått fokusera på verksamhetsuppdraget. Att säkerställa patientsäkerhet och rättssäkerhet inom omsorgskontorets (OK) samtliga lagrum är allt mer utmanande.

För att möta utmaningarna så har ON ställt om verksamheterna inom OK:s samtliga ansvar. Inom HSL-ansvaret har specialistundersköterskor inrättats. Tillsammans med HSL-legitimerade är uppdraget primärt att säkerställa patientsäkerhet men även utveckla och kvalitetssäkra verksamheterna inom HSL, SOL och LSS-ansvaret. Initialt är fokus de särskilda boendena inom äldreomsorgen. Inom SOL-ansvaret har en serviceorganisation inrättats för att avlasta uppdragen för medarbetarna som arbetar med avancerad omsorg och hälso- och sjukvård primärt inom omsorg i hemmet.

Tydliga verksamhetsmål har beslutats av ON för 2023 och arbetas nu in i verksamheterna. Genomförandeplaner säkerställer, utifrån lagrum och ambitionsnivå, hur omsorgsbehovet i samverkan med omsorgstagaren ska utföras. En insatsutredning har genomförts. Ett nytt vägledningsdokument har upprättats för myndighetsenheten. Enhetschefer säkerställer myndighetens/socialsekreterarens beslut. OK ska inte göra för mycket men heller inte för lite med rätt kompetens, på rätt plats vid rätt tid.

Utbildningsinsatser pågår brett inom OK:s samtliga ansvar. Kompetensgruppen med deltagande från personalenheten samt vuxenutbildningen har samverkat fram en kompetensförsörjningsplan för medarbetarna. Grundkompetens och spetskompetens har att säkras inom samtliga ansvarsområden utifrån uppdraget. Samarbetet med vuxenutbildningen i Hylte intensifieras allt mer. Innan årets slut kommer i stort samtliga tillsvidareanställda medarbetare vara grundutbildade. I samverkan med arbetsförmedlingen tar nu OK utmaningen att kompetensutveckla intermitterant anställda. Dialog förs med regionen om utvecklat resurssamarbete. Kompetensförsörjningen kommer vara avgörande för hur Hylte kommun, OK, kommer klara av GNV-reformen samt demografiutmaningen.

Heltid som norm i en deltidsekonomi påverkar verksamhetsplaneringen, schemaplaneringen i en allt större omfattning. Allt fler medarbetare jobbar med schemalagda pass utanför sin grundplacering, så kallade resursspass. Medarbetaren har dock alltid utifrån verksamhetens behov att säkerställa patientsäkerhet, rättssäkerhet med eller utan resursspass utifrån dennes kompetens/utbildning. Begreppet resursspass behöver därför omarbetas.

ON har för 2023 antagit arbetsmiljömål. Ett strukturerat arbete pågår ute i verksamheterna i samverkan med fackliga parter. Utifrån antagna mål läggs fokus nu allt mer på förebyggande insatser, så kallade friskfaktorer, utifrån arbetsplatsens behov. Ett ständigt pågående och strukturerat arbetsmiljöarbete kommer vara avgörande för en god arbetsmiljö för samtliga medarbetare utifrån utmaningarna GNV samt demografin. Vi är alla varandras arbetsmiljö.

Välfärdsteknik/digitala verktyg är numera en integrerad del på OK. Välfärdsteknik är ett kvalitativt resurstöd för medarbetarna. Det ökar även tryggheten, självständigheten, valfriheten och självbestämmandet hos den enskilda. I samverkan med kommunerna och Regionen i Halland arbetar OK systematiskt med implementering av digitala hjälpmedel.

Ekonomisk analys

Helårsprognosen för omsorgsnämnden och 2023 prognostiseras bli negativ om 8 000 tkr mot budget. Prognosen påverkas av politisk viljeinriktning och kan justeras vid ON sammanträden.

Vid ingången av budgetåret så gick omsorgsnämnden in med ett prognostiserat underskott om cirka 23 000 tkr, vilket nu i en första prognos alltså visar en negativ budgetavvikelse om 8 000 tkr. De största anledningarna till denna stora förändring beror främst på inräknande av ej budgeterade statsbidrag om 7 000 tkr, inom personlig assistans har flera förändringar medfört en kostnadsminskning om 2 700 tkr, ännu ej beslutade besparingsförslag om totalt 2 200 tkr samt en ökad effektivisering av verksamheten som kommer innebära en besparing om 2 000 tkr.

Under föregående budgetår utnyttjades inom omsorgsnämndens verksamheter riktade statsbidrag om 14 700 tkr. Till innevarande budgetår har riktade statsbidrag budgeterats för ett belopp om 7 600 tkr, samt ytterligare 5 200 tkr som ej budgeterats då den bedömts vara osäker vad avser ett godkännande av Socialstyrelsen. I regeringens vårbudget som nyligen lades fram kan inga signaler skönjas om ytterligare medel kommer att tillskjutas.

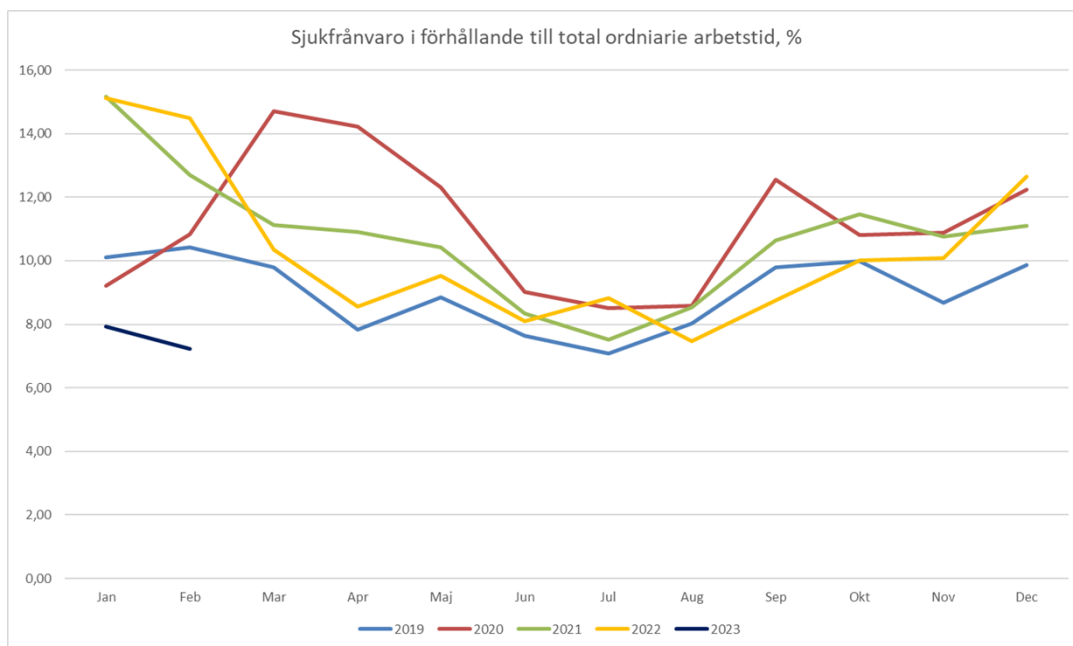
Sett utifrån tidigare år, och efter att ha genomgått en pandemi, så har kostnadsläget nått en högre nivå och där normaliserats, ”det nya normala”. Det avser främst skyddsutrustning, förbandsartiklar samt sjuklönekostnader. Kostnaderna för skyddsutrustning och liknande var för ett normalår (2018) cirka 1 700 tkr medan motsvarande kostnad 2022 var 4 300 tkr. Denna kostnadsökning kan dock inte helt tillskrivas pandemin och därigenom förbättrade rutiner utan även den höga inflationen. Vad gäller sjukfrånvaron på omsorgskontoret så har den glädjande nog efter hårt arbete visat sig på betydligt lägre nivåer i år än under föregående år (se diagram nedan). Denna kommer nogsamt att följas framöver och kvarstår dessa lägre nivåer kommer det att innebära lägre kostnad för timvikarier, fyllnad och övertid samt leda till en högre kvalitet inom omsorgsnämndens verksamheter.

I övrigt så har andra kostnader ökat betydligt över de senaste åren beroende på flera olika faktorer, men främst kan vi nämna demografin med ökade volymer samt den ökande inflationen sedan kriget i Ukraina bröt ut i februari 2022. Ökat antal personer som är i behov av omsorg och vård medför att fler personal behöver anställas, vilket främst har gjorts inom ramen för den politiskt beslutade reformen ”Heltidsarbete som norm”. Vid detaljbudgetarbetet avseende 2023 beräknades denna tillkommande kostnad vara 7 600 tkr. Ökad inflation har tydligt gjort avtryck för kostnadsslag såsom exempelvis drivmedel, skyddsutrustning, förbandsartiklar, inkontinenshjälpmedel, tekniska hjälpmedel, kost, arbets- och skyddskläder. Att beräkna på hur stor andel av kostnadsökningarna som beror på demografin respektive inflation är dock relativt svår och tidskrävande att göra.

Vad avser de ökade personalkostnaderna så kan två ytterligare förklarande faktorer särskilt nämnas, personalbrist samt årets lönerrevision. Personalbrist uppvisas inom alla kompetenser i hela riket och för omsorgsnämndens del har det nu visat sig i avseende brist på sjuksköterskor och lett till att tjänster köpts in från bemanningsföretag till en för i år uppskattad kostnad om 2 200 tkr. Kan inte sjuksköterskor rekryteras kommer denna kostnad att öka än mer. I årets löneöversyn beräknas Kommunal följa Industrins överenskommelse med en uppräknings på 4,1 procent från första april 2023 vilket ger beräknade ökade kostnader utöver budgetram om cirka 1 700 tkr.

Externa placeringar SoL och LSS samt personlig assistans LSS har tidigare år visat på negativa budgetavvikelser. 2021 var budgetavvikelsen negativ om 1 700 tkr medan prognosen för 2023 visar på en positiv budgetavvikelse om 4 300 tkr. Det ska dock tas i beaktning att prognosen kan hastigt förändras för nämnda verksamheter då externa placeringar eller ärenden inom personlig assistans kan vara relativt kostsamma.

Därutöver kan också påtalas den kostnadsglidning som har skett över tid för omsorgsnämndens del. Den innebär i korthet att kompensation till fullo inte erhålls för kostnadsökningar utöver det som beslutas i kommunfullmäktige. Som exempel kan nämnas den ovanligt höga inflationen under föregående budgetår samt innevarande, årets lönerrevision där ”märket” ligger betydligt över budgeterat, utvecklingen i den digitala världen vad gäller hjälpmedel och verksamhetssystem, tekniska hjälpmedel där tidigare Hylte kommun inte har behövt tillskjuta medel men där ökat behov av vård och omsorg inneburit en högre kostnadsökning än indexuppräkningsvis ligger denna aggregerade kostnadsglidning för innevarande budgetår om cirka 10 000 tkr. När det avser kostnadsökningar för raminvesteringar samt av KS/KF beslutade investeringsprojekt erhålls full kostnadstäckning. Detsamma gäller för lokalhyror i kommunägda fastigheter där omsorgsnämnden bedriver verksamhet.

Driftsprognos omsorgsnämnden mars

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)

-8 000 tkr (- tkr)

Omsorgsnämnden prognostiserar efter tre månaders utfall en negativ budgetavvikelse på 8 000 tkr.

Nämnds- och styrelseverksamhet

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)

+/-0 tkr (- tkr)

Nämnds- och styrelseverksamheten prognostiseras inte ha någon budgetavvikelse.

Vård och omsorg SOL och HSL

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)

-11 600 tkr (- tkr)

Kostnaderna för den föräldrade bilparken och tillhörande drivmedel, skyddsutrustning, förbandsartiklar, inkontinenshjälpmedel är fortsatt hög och i ökande pga fortsatt hög inflation. För året tillkommer ytterligare kostnadsökningar för kost, lokalvård samt årets löneöversyn där lönepåslagen visar sig bli högre än beräknat. Ökat antal resursspass är också en orsak till ökade kostnader inom denna verksamhet, och just detta för att kunna hantera framtidens utmaningar i form av demografin med allt fler äldre i behov av vård och omsorg och God och nära vård-reformen. I prognosen är också medräknat ej budgeterade riktade statsbidrag som sökts av Socialstyrelsen men där beslut ännu ej är taget samt även en effektivisering av verksamheten som ska medföra ett minskat behov av timvikarier.

Insatser enl LSS och SFB

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)

-1 510 tkr (- tkr)

Inom verksamheten för gruppboende har kostnaderna ökat pga extrabemanning för en boende som varierar stort efter tid. Kostnaderna för kontaktperson/stödfamilj ligger fortsatt på en hög nivå och ökar fortsatt. Även här påverkas verksamheterna till viss del av årets löneöversyn. På plussidan säljer korttidsboendet tjänster till andra närliggande kommuner samt att daglig verksamhet stänger ner under sommaren.

Förebyggande verksamhet

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)

+1 000 tkr (- tkr)

Kostnaderna för hjälpmedel fortsätter att öka och ger en negativ budgetavvikelse men samtidigt gör en del vakanser samt besparingsförslag en total budgetavvikelse som för verksamheten blir positiv.

KontorsövergripandeBudgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)**-200 tkr (- tkr)**

I prognosen medräknade belopp för ej budgeterade statsbidrag väger närapå upp kostnadsökningarna för digitala hjälpmedel, verksamhetssystem samt besparingsförslag.

Externa placeringar SOL och HSLBudgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)**+1 200 tkr (- tkr)**

Färre placeringar än normalt ger en positiv budgetavvikelse.

Externa placeringar LSS och SFBBudgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)**+2 200 tkr (- tkr)**

Även för denna verksamhet ger färre placeringar än normalt en prognostiserad positiv budgetavvikelse.

Personlig assistans LSSBudgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)**+910 tkr (- tkr)**

Förändringar avseende tre ärenden inom personlig assistans bidrar till en positiv avvikelse.

InvesteringsprognosBudgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)**+/-0 tkr (- tkr)**

Efter tre månaders utfall prognostiserar omsorgsnämnden ingen budgetavvikelse vad gäller årets investeringar.